

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

100
TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN YÜZÜNCÜ YILI

7/10497
6K 116

Sayı : E-56020453-610-351-2482/3691
Konu : Yazılı soru önergesi

29/07/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/03/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1399671 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10497 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-351-2481/3690

Konu : Yazılı soru önergesi

29 / 07 / 2024

Sayın Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkâri Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10497 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, açılan davalarla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması ve sonucuna göre karar verilmesi aşamalarında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

II- A) Anayasanın "Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma" kenar başlıklı 68. maddesinde; vatandaşların, siyasî parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahip olduğu, parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olmak gerektiği; siyasî partilerin demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurları olduğu; siyasî partilerin önceden izin almadan kurulacağı ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdüreceği,

B) 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun;

1- "Üye olma ve üyelikten çekilme hakkı" kenar başlıklı 6. maddesinde, her Türk vatandaşının, kanunda ve parti tüzüğünde gösterilen şartlara ve usullere göre siyasi partilere üye olma ve dilediği anda üyelikten çekilme hakkına sahip olduğu,

2- "Siyasi parti sicili" kenar başlıklı 10. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet Başsavcılığınca her siyasi parti için bir sicil dosyası tutulacağı,

3- "Siyasi partilere üye olma" kenar başlıklı 11. maddesinde, onsekiz yaşını dolduran, medeni ve siyasi hakları kullanma ehliyetine sahip bulunan her Türk vatandaşının bir siyasi

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

partiye üye olabileceği, ancak; hakimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencilerinin siyasi partilere üye olamayacağı,

4- "Gerçek dışı üye kaydı yapılması" kenar başlıklı 114. maddesinde, siyasi partiye yazılı üyelik başvurusu bulunmayan veya mevcut olmayan kişileri gerçeğe aykırı olarak üye kaydedenler hakkında bir aydan üç aya kadar hapis ve elli günden iki yüz güne kadar adli para cezasına hükmolunacağı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Siyasi faaliyetlere katılma ve bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma hakkı anayasal teminat altında olup, bu hakkı engelleme yahut kısıtlama sonucu doğurabilecek davranışlar kanunlarımızda suç olarak tanımlanmış, kişinin bilgi ve isteği dışında bir siyasi partiye üye olarak kaydedilmesi eylemi de 2820 sayılı Kanundaki özel düzenlemeyle ceza yaptırımına bağlanmıştır.

III- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

A) Siyasi partilere kayıtlı üyelerin, siyasi parti genel başkanlıklarınca altı ayda bir Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Siyasi Partiler Sicil Bürosuna elektronik ortamda bildirildiği,

B) Kişilerin siyasi parti üyelik kayıtlarının, ilgili partinin ilçe başkanlıkları tarafından yapıldığı, üye kayıt defterinin de ilçe başkanlıklarınca tutulduğu, siyasi partilere üye olmak isteyen kişilerin, Kanunda ve ilgili parti tüzüğünde gösterilen şartlara ve usullere göre üye olma ve dilediği zaman üyelikten çekilme haklarının bulunduğu,

C) Talebi dışında herhangi bir siyasi partiye üye yapıldığını iddia eden kişilerin başvuruda bulunması, konunun soruşturulup yargılama yapılması ve kaydı yapanın mahkûmiyeti halinde bu hususun ortaya çıkabileceği,

Bildirilmiştir.

IV- Adıyaman Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 02/05/2024 tarihli cevapta; soru önergesinde bahsi geçen iddialarla ilgili Besni ve Adıyaman Cumhuriyet Başsavcılığında başlatılan herhangi bir adli veya idari soruşturmanın bulunmadığı bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

